

Сергій ПОБІГУН

к.е.н., доцент,

доцент кафедри підприємництва та маркетингу,

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і

газу robigunserg@gmail.com

Катерина ФЕЦЕНЕЦЬ, Роман КЕЛАВЕЦЬ

студенти,

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

DIGITALIZATION: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF DIGITAL TRANSFORMATION IN TODAY'S WORLD

За Innolytics: «Діджиталізація - загальний термін для позначення цифрової трансформації суспільства та економіки. Він описує перехід від індустріальної епохи й аналогових технологій до епохи знань і творчості, що характеризується цифровими технологіями та інноваціями в цифровому бізнесі» [1].

Актуальність дослідження сфери діджиталізації полягає в тому, що вона не тільки відображає актуальний стан розвитку цифрового світу, але й вказує на те, які технології та тенденції слід очікувати в майбутньому.

Діджиталізація має суттєвий вплив на маркетинг і стала ключовим фактором у цій сфері. Сьогодні, в умовах зростання конкуренції та швидко змінюваних споживчих вподобань, ефективність маркетингових стратегій стала визначальним чинником для успіху будь-якого бізнесу.

У наш час діджиталізація - не просто поняття технологічного розвитку, але і ключовий фактор, що формує сучасне суспільство, економіку та бізнес-середовище. Ця тенденція, базуючись на впровадженні цифрових технологій у різних сферах життя, зазначає стрімкий ріст та безпосередньо впливає на наше повсякденне і професійне становище.

Діджиталізація не є статичним явищем, вона постійно змінюється та розвивається. Тому для бізнесу та інших сфер суспільства дослідження цієї теми є актуальним. Важливо розуміти, які нові технології створюються, як вони можуть вплинути на існуючі бізнес-моделі та як їх можна використовувати для досягнення стратегічних цілей.

За допомогою аналізу та досліджень в галузі діджиталізації ми можемо зрозуміти, які технологічні руйнування можуть справити найбільший вплив на ринок, де можуть з'явитися нові можливості для інновацій, і які з них потребують особливої уваги, сфери захисту від кіберзагроз та збереження приватності даних.

Діджиталізація бізнесу - рушійна сила, що сприяє його просуванню. Її основні переваги:

- економія часу і підвищення продуктивності – автоматизація виробництва та інших внутрішніх процесів компанії;

- оптимізація та покращення комунікацій - як внутрішніх, так і зовнішніх;
- можливості крос-продажів/upsell-продажів - вихід на новий рівень обслуговування клієнтів і заохочення їх до придбання більшої кількості продуктів;
- конкурентні можливості за рахунок поліпшення клієнтського досвіду і загальної оптимізації робочого процесу.

«Компанії, що виживуть у довгостроковій перспективі - ті, у кого є кращі інструменти, що дозволяють їм бути гнучкими, рухливими, моторними; ті, хто краще за інших зможуть реагувати на зміни асортamentу продукції, контролювати і відслідковувати свої заводи, регулювати ланцюжки поставок і будуть в змозі задіяти свою робочу силу дійсно в будь-якому місці», - говорить в інтерв'ю Крейг Резник, віце-президент із консалтингу ARC Advisory Group [2].

Однією з основних переваг діджиталізації бізнес-процесів є те, що у компанії з'являється високий рівень конкурентоздатності на ринку. З впровадженням у бізнес-процеси компанії сучасних інформаційних технологій, вона має змогу вести якісну конкурентну боротьбу завдяки можливостям постійного самовдосконалення.

Поява кола конкурентів та кола споживачів дозволить підприємству збирати, сортувати, аналізувати та оцінювати велику кількість даних стосовно внутрішнього та зовнішнього середовищ, проводити маркетингові дослідження (SEO, CRM-система, Google Analytics, інтерв'ю, фокус-групи, аналіз портрету клієнта, моніторинг цін, SWOT-аналіз тощо) та оперативно реагувати на ринкові зміни.

Споживачі продукції та послуг також відчують на собі переваги взаємодії з компаніями, що впровадили у свою діяльність цифрові технології. Адже високий рівень обслуговування та індивідуальний підхід до клієнтів включає в себе також те, що інформація про товари, послуги компанії доступні для ознайомлення цілодобово, без часових обмежень. Таким чином потенційний покупець може детально проаналізувати ринок товарів (послуг), порівняти ціни, якість сервісу та обрати найвигіднішу пропозицію.

Поряд із множиною переваг діджиталізації, вона має й певні недоліки, як і будь-який інший процес:

1. Враховуючи те, що впровадження цифрових технологій у бізнес-процеси підприємств є глобальною та перспективною ціллю суспільства, звичайно, відбувається бурхливий розвиток цифрового бізнес-простору, з'являється занадто велика кількість конкурентів та явний надлишок пропозиції. За таких умов компаніям стає все важче виходити на цифровий ринок товарів і послуг, виділятися серед конкурентів та надовго затримувати увагу споживачів. Відбувається справжня «боротьба» за увагу та зацікавленість зі сторони людей.

2. Через мінливі потреби споживачів, постійну зміну тенденцій на ринку, сталий розвиток НТП, підприємства досить часто не встигають розробляти правильну бізнес-стратегію, яка була б актуальною та здатною конкурувати.

3. Досить поширена ситуація, коли із розвитком та постійним впровадженням все нових цифрових технологій у бізнес, в організації з'являється серйозна нестача кваліфікованих працівників для підтримки інструментів діджиталізації та, як наслідок, потреба у високоякісних виконавцях.

4. Напевно, найпростішим та найбільш буденним недоліком аналізованого процесу є пряма залежність суб'єктів господарської діяльності від стабільної роботи Інтернет-мережі та від справності інструментів діджиталізації. В умовах сьогодення Україна значно відчула, як саме може потерпати майже кожна сфера життя внаслідок аварійних відключень електроенергії. Фактично, в такі моменти електронний бізнес припиняє працювати.

5. Тривалість та вартість впровадження цифрових рішень можуть не відповідати очікуванням власника компанії.

6. Від впровадження цифрових технологій у роботу організацій часто потерпає і сам персонал. Адже даний процес веде до масового скорочення кількості працівників, так як актуальність виконуваних ними обов'язків втрачається.

У вересні 2019 році в Україні було створено Міністерство цифрової інформації. Серед його завдань була розробка проекту «держава у смартфоні». Офіційно його запустили у 2020 році під назвою Дія [3]. Він поєднує мобільний застосунок та портал державних послуг. Прямо у смартфоні тепер можна отримати заяву про шлюб, документи для новонародженої дитини, субсидії, пенсії, відкрити ФОП тощо. Крім того, у Дії зберігаються паспорт, ковід-сертифікат, водійське посвідчення, закордонний паспорт. Через Дію внутрішньо переміщені особи отримують допомогу, можна донатити на ЗСУ, дивитися телеканали, зареєструвати пошкоджене майно для компенсації збитків. Подібного додатка не має жодна європейська країна.

Україна має електронну систему державних закупівель Prozorro. Також, одними з перших ми впровадили систему для продажу державного майна — Prozorro.Sale. Тут проходять аукціони з приватизації, оренди комунального майна чи земельних ділянок.

З початком повномасштабної війни ці системи не зупинялися ні на мить. Бо вони розміщені у приватних хмарах GigaCloud. Хмара забезпечила їм відмовостійкість та надійне зберігання критично важливих даних.

Таким чином, дослідження сфери діджиталізації є актуальним, оскільки вона показує сучасний стан розвитку цифрового світу та вказує на майбутні технологічні тенденції. Діджиталізація стала ключовим фактором у маркетингу, сприяючи ефективним стратегіям і взаємодії зі споживачами.

Список використаних джерел

1. Поняття діджиталізації бізнесу: сфери і необхідність. URL: <https://evergreens.com.ua/ua/articles/business-digitalization.html> (дата звернення 12.10.23).
2. Що таке діджиталізація і які переваги вона надає бізнесу. URL: <https://gigacloud.ua/blog/navchannja/scho-take-didzhitalizacija-ta-jaki-perevagi-vona-nadae-biznesu> (дата звернення 12.10.23).
3. Шваб М.А. Діджиталізація бізнес-процесів сучасного підприємства: можливості та ризики. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/162.pdf> (дата звернення 12.10.23).